

Informačný bulletin pre zamestnancov
v systéme výchovného poradenstva
a prevencie

OBSAH č.4/22

Úvodník	3
Dávame do pozornosti	3
Podporné materiály k situácii na Ukrajine	3
Aký mala pandémia COVID-19 dopad na rodiny detí s autizmom?	4
Chcete byť súčasťou nášho tímu?	4
Informácia z MŠVVaŠ SR	5
Aké novinky prináša národný projekt „Štandardy“?	5
Podpora mäkkých zručností pre zvládanie aktuálnych udalostí	
– prihláste sa už dnes, vzdelávacie kolá otvárame len do konca školského roka	5
Ešte stále môžete využívať Sprievodcu samohodnotením pre procesné štandardy	6
Overovanie obsahových štandardov v praxi	6
Zverejnili sme Manuál začínajúceho liečebného pedagóga v škole!	6
Dlhodobý vzdelávací program „Multidisciplinárna spolupráca v systéme výchovného poradenstva a prevencie (sociálno-psychologický výcvik)“ sa blíži ku koncu, blahoželáme viac ako stovke absolventov!	7
Čo je nové v národnom projekte „Usmerňovať pre prax“?	7
Pripravujeme webináre pre školských logopédov a logopédov poradenských zariadení, ale aj na tému metodické podpory poradenských zariadení školským podporným tímom	7
Zverejňujeme výsledky prieskumu na tému „Metodické usmerňovanie a odborné činnosti poradenských zariadení“	8
Pokračuje vzdelávanie „Koordinácia školských podporných tímov“ aj podporné webináre pre začínajúcich pedagogických a odborných zamestnancov	8
Diagnostické nástroje a výskum	8
Nahliadnite do úseku nášho výskumu...	9
Informácia o výsledkoch prvej etapy aplikovania Skríningu detí v predprimárnom vzdelávaní v MŠ na Slovensku	9
Pozrite si zozrieh z nášho webinára	10
Posilňujúce techniky zamerané na rolu kariérového poradcu	
– Ako si udržať životnú rovnováhu vo svete zmien	10
Vypočujte si podcast „Nahlas o deťoch“	11
Ako hovoriť o vojne s tínedžermi?	11
Prijímate rodinu z Ukrajiny?	11
Prečo cítime bezmocnosť a beznádej a čo nám môže pomôcť?	11
Vysvetľujeme dokument Úrovně podpory	12
Ukrajinské deti na Slovensku - ako im môžeme pomôcť?	12
Zastavte sa s nami „Odborne na slovíčko“	13
Podporné úrovne - 3. a 4. stupeň	13
Podporné úrovne - 5. stupeň	13
Úvod k sérii podcastov o školskom podpornom tíme	13
Podpora a rozvoj inkluzívneho vzdelávania	14
Budovanie školského podporného tímu	14
Zaujalo nás...	15
Panelová diskusia Deti z Ukrajiny v slovenských školách	15
Pozvánka na XXXIII. Česko-slovenskú psychoterapeutickú konferenciu	15
Knižné novinky	16
Autizmus od A po S	16
Nadané dieťa	17

Milí čitatelia,

v úvode nového čísla nášho newslettera vám ponúkame množstvo nových podporných materiálov k aktuálnej situácii na Ukrajine. Na našej webstránke nájdete nielen odborné materiály, ale aj letáky preložené do ukrajinského a anglického jazyka či podcasty pre rodičov aj odborníkov. Pozrieme sa na to, **aký dopad mala pandémia COVID-19 na život rodín s neurotypickými deťmi a deťmi s poruchami autistického spektra a ponúkame vám voľnú pracovnú pozíciu v tíme nášho národného projektu „Usmerňovať pre prax“**. Projektové tímy tiež pripravujú **webináre pre školských logopédov a logopédov poradenských zariadení** a zverejnili výsledky prieskumu na tému **„Metodické usmerňovanie a odborné činnosti poradenských zariadení“**, ktorý prináša prehľad o priebehu spolupráce a požiadavkách škôl na poradenské zariadenia, ale tiež o potrebách poradenských zariadení z pohľadu zamestnancov poradenských zariadení. Tím národného projektu „Štandardy“ zverejnil praktický **Manuál začínajúceho liečebného pedagóga v škole** a vo svojom vzdelávaní **„Inovatívne prvky v kariérovej výchove a kariérovom poradenstve v školách“** okrem témy kariérovej výchovy, rozvíja poznatky odborných a pedagogických zamestnancov v školách aj v mäkkých zručnostiach, prospešných pre zvládanie aktuálnych udalostí. Ak sa chcete prihlásiť, neváhajte, posledné voľné miesta sa rýchlo míňajú. Zaujímá vás výskum? V tom prípade neprehliadnite **informácie o výsledkoch prvej etapy aplikovania Skríningu detí v predprimárnom vzdelávaní v MŠ na Slovensku**. Nájdite si čas a zastavte sa s nami **„Odborne na slovíčko“** a vypočujte si rozhovory **„Nahlas o deťoch“** na aktuálne témy. V závere nechýbajú **novinky z pultov kníhkupectiev**.

Príjemné čítanie.

Dávame do pozornosti

Na [našej webovej stránke](#) pribudlo množstvo podporných materiálov k aktuálnej situácii na Ukrajine.

Na stránke nájdete napríklad odborný materiál [„Dieťa s odlišným materinským jazykom v poradenskom a edukačnom procese - dieťa cudzincov“](#), viacere podcasty pre odborníkov i rodičov, či podporné letáky už preložené aj do ukrajinského a anglického jazyka.

Odborné a podporné materiály MŠVVaŠ SR a ďalších priamo riadených organizácií [nájdete TU](#).

Podporné materiály k situácii na Ukrajine

Aký mala pandémia COVID-19 dopad na rodiny detí s autizmom?

Pandémia COVID 19 výrazne zasiahla do života celej spoločnosti. Jej dôsledkom bol dlhodobý lockdown, ktorého súčasťou bolo uzavretie školských zariadení, významné zmeny bežných návykov a obmedzenie sociálnych kontaktov. Bolo realizovaných pomerne veľa výskumov, ako sa pandémia prejavila na duševnom a telesnom zdraví bežnej populácie. Menej výskumov však bolo cielených na ľudí so špeciálnymi potrebami. Kolektív Akademického centra výskumu autizmu (ACVA) vo Fyziologickom ústave LF UK, pod vedením Mgr. K. Polónyiovej realizoval výskum zameraný na dopady pandémie COVID-19 na život rodín s neurotypickými deťmi a deťmi s poruchami autistického spektra (PAS). **Na výskume sa podieľal aj náš kolega I. Belica.** Autori porovnávali mieru depresie, úzkosti a stresu medzi rodičmi bežných detí a detí s PAS, ako aj spánkové ťažkosti a maladaptívne (problémové) správanie ich detí. Uvedené premenné boli porovnané v rámci 1. a 2. vlny pandémie, ako aj medzi nimi. Sledované boli aj ďalšie údaje, ako dostupnosť terapií pre deti s PAS a podobne. Výsledky preukázali, že počas 2. vlny pandémie rodičia oboch skupín detí mali vyššiu mieru úzkosti, stresu a depresie ako v 1. vlne,

pričom nárast bol štatisticky významne väčší u rodičov detí s PAS.

Počas 2. vlny bola u detí s PAS pozorovaná významne vyššia miera internalizovaného maladaptívneho správania, ktoré zahŕňa emocionálne rozladenie, problémy s prijímaním potravy, so spánkom a pod. Narastajúca miera rodičovskej depresie, úzkosti a stresu bola u oboch skupín spojená s narastajúcou mierou internalizovaného aj externalizovaného maladaptívneho správania ich detí.

Výsledky okrem iného poukazujú, že je potrebné rozšíriť dostupnosť terapií a podpory nielen pre deti s PAS, ale aj pre ich rodičov. Detailné výsledky a popis celého výskumu sú [voľne dostupné](#). Článok bol publikovaný v časopise *Autism*.

Chcete byť súčasťou nášho tímu?

Hľadáme **interného experta/internú expertku v metodickom usmerňovaní** do národného projektu „Usmerňovať pre prax“, ktorého víziou je zaviesť štandardy kvality metodického usmerňovania a diagnostických nástrojov pre všetkých odborných zamestnancov/zamestnankyne resp. pedagogických zamestnancov/zamestnankyne patriacich do systému poradenstva a prevencie (PaP).

Interný expert/Interná expertka sa podieľa na tvorbe obsahu odborných dokumentov a realizácii špecializovaných pracovných procesov v oblasti vzdelávania- pracuje na tvorbe intelektuálnych výstupov a koncepčných dokumentov, koncipovaní metodických príručiek, návrhov a odporúčaní pre oblasť metodického usmerňovania, priebežných a záverečných správ, kooperuje pri nastavovaní obsahu vzdelávania v metodickom usmerňovaní a **koordinuje proces zavedenia a implementácie obsahových štandardov metodického usmerňovania**. Viac informácií [nájdete TU](#).

Informácia z MŠVVaŠ SR

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR zverejnilo otázky a odpovede zo stretnutia s cirkevnými a súkromnými zriaďovateľmi zo dňa 24.02. 2022 k zmene v sieti a príslušnej príručke. Otázky a odpovede [nájdete TU](#).

Aké novinky prináša národný projekt „Štandardy“?

Vnímame, že súčasná náročná situácia nás stále viac núti reagovať na zmeny, ktoré zásadným spôsobom menia naše životy a životy detí. V tomto kontexte je však potrebné pre odborných a pedagogických zamestnancov ostať v témach, ktorým sa venujú. Vo našom vzdelávaní okrem témy kariérovej výchovy, rozvíjame poznatky odborných a pedagogických zamestnancov v školách aj v mäkkých zručnostiach, prospešných pre zvládanie aktuálnych udalostí.

Vzdelávanie „Inovatívne prvky v kariérovej výchove a kariérovom poradenstve v školách“ poskytuje podporu vďaka konkrétnym zážitkovým aktivitám pre prácu so sebou a aj s deťmi, zamerané na:

- schopnosť reagovať na zmeny, postarať sa o seba a vedieť sa vnútorne posilniť,
- komunikovanie svojich pocitov a potrieb s rešpektom voči sebe a druhým (nácvik rešpektujúcej komunikácie v modelových situáciách),
- pomenovanie silných emócií spojených napr. s pocitom ohrozenia, či súcitu (nácvik aktívneho počúvania, pomenovanie emócií s využitím nástrojov, ako sú napr. obrázky, karty),

Podpora mäkkých zručností pre zvládanie aktuálnych udalostí – prihláste sa už dnes, vzdelávacie kolá otvárame len do konca školského roka

- všímavosť voči ľuďom s rôznymi druhmi znevýhodnenia, práca so stereotypmi a predsudkami (aktivita „Izby“, prvky inkluzívnej metodiky „Vnímajkovia“).

„Vzdelávanie viedli vysoko fundovaní odborníci, ktorí dokázali sprostredkovať jeho obsah záživne, a hlavne zaujímavo. Napriek mojej dlhoročnej pedagogickej praxi som na vzdelávaní získala nové, veľmi dôležité informácie a zručnosti. O pozitívnej klíme počas vzdelávania svedčí aj fakt, že sa konalo v deň začiatku vojny na Ukrajine a lektori túto situáciu nielen dostatočne ošetrili, ale dokázali erudovane ošetriť atmosféru vzdelávania“, hovorí účastníčka vzdelávania, riaditeľka a učiteľka 1. stupňa Základnej školy v Košiciach.

Vo vzdelávaní ostáva posledných približne 100 miest z pôvodnej kapacity 1000 miest. Informácie o vzdelávaní a prihlasovací formulár, ktorý môžete vyplniť už dnes, [nájdete TU](#).

Ešte stále môžete využívať Sprievodcu samohodnotením pre procesné štandardy

V rámci overovania tohto nástroja pre samohodnotenie sme vyhodnotili spätnú väzbu z 31 zariadení (10 CPPP aP, 17 ČŠPP a 4 ŠVZ). Všetky zariadenia, ktoré prešli celým procesom overovania, vnímajú samohodnotenie ako užitočné a potrebné a 90% zariadení ho považuje aj za dôležité. 57% zariadení by sa chcelo po realizácii prvého samohodnotenia samohodnotiť aspoň 1x za rok. Zariadenia vyjadrili záujem o samohodnotenia aj v ďalších oblastiach, a to percentuálne v nasledovných preferenciách: 81% zariadení prejavilo záujem o hodnotenie vo výkonových štandardoch, 71% v obsahových štandardoch, 67% v práci s klientom, 62% v motivácii a efektivite zamestnancov, 57% v komunikácii s verejnosťou, 52% v manažmente zariadenia, klíme na pracovisku, štandardoch materiálo-technického vybavenia a multidisciplinarity, 43% v inováciách a 38% v inklúzii.

Ak by ste si aj vy chceli prejsť samohodnotením vášho subjektu, zoznámiť sa tak lepšie s procesnými štandardmi a posunúť sa vpred, nástroj si [môžete stiahnuť na našom webe](#).

Zverejnili sme Manuál začínajúceho liečebného pedagóga v škole!

Na stránke [Multidisciplinárneho prístupu a školských podporných tímov](#) pribudol ďalší z praktických manuálov pre začínajúcich odborných zamestnancov z dielne VÚDPaP. Nájdete v ňom informácie, aká je rola liečebného pedagóga v škole a ako môže podporiť žiakov či svojich kolegov. Obsahuje návrhy práce so žiakmi v skupine i individuálne. Priamy odkaz na manuál [TU](#).

Overovanie obsahových štandardov v praxi

V priebehu marca sme oslovovali záujemcov, ktorí sa prihlásili do výzvy o zapojenie sa do overovania obsahových štandardov. Po zohľadnení zastúpenia profesií, odborníkov zo škôl a poradenských zariadení, regionálnych špecifik a špecifických parametrov podľa príslušných obsahových štandardov sme nadviazali spoluprácu s vyše 50 expertami z praxe, z celkového počtu 101 záujemcov. Overovatelia obsahových štandardov už absolvovali prvé dve obsahové externé skupiny, oboznámili sa s tvorbou a koncepciou obsahových štandardov a postupne zahajujú overovanie diagnostických obsahových štandardov a štandardov odborných činností. O ďalšom procese a výsledkoch z overovania vás budeme priebežne informovať.

Znenie obsahových štandardov pre účely overovania [nájdete TU](#).

Dlhodobý vzdelávací program „Multidisciplinárna spolupráca v systéme výchovného poradenstva a prevencie (sociálno-psychologický výcvik)“ sa blíži ku koncu, blahoželáme viac ako stovke absolventov!

Účastníci SPV sa prostredníctvom zážitkového vzdelávania venovali vlastnému profesijnému rozvoju v témach ako multidisciplinárny prístup a identita v multidisciplinárnom systéme, inakosť ako zdroj pozitívnej zmeny, komunikácia a vytváranie partnerstiev, leadership v multidisciplinárnom systéme a práca so skupinou, stratégie zvládania náročných situácií a riešenia konfliktov, dlhodobé vytváranie vzťahovej spolupráce v systéme výchovného poradenstva a prevencie. Cieľom vzdelávania bolo podporiť mäkké zruč-

nosti, reflexiu a sebareflexiu v praxi a ďalšie zručnosti, ktoré by mali pomôcť v implementácii MDP v praxi. V mesiaci marec sa k stovke absolventov pridalo ďalších 17, ktorí absolvovali záverečné skúšky osobne v Košiciach. V apríli vzdelávanie absolvuje posledná skupina 18. účastníkov.

ŠTANDARDY
NÁRODNÝ PROJEKT

Tento projekt je financovaný zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

www.esf.gov.sk
www.minedu.sk

Pripravujeme webináre pre školských logopédov a logopédov poradenských zariadení, ale aj na tému metodologickej podpory poradenských zariadení školským podporným tímom

Čo je nové v národnom projekte „Usmerňovať pre prax“?

V termíne **7.4.2022** vás pozývame na verejný webinár *Zariadenia poradenstva a prevencie a školské podporné tímy*. Je zameraný na možnosti metodologickej podpory poradenských zariadení školským podporným tímom v jeho pôsobnosti, v súlade s koncepciou podporných úrovní 1. až 5. stupňa. Naši lektori Jana Lednická a Viktor Križo sa budú opierať o svoje bohaté skúsenosti z koordinácie školských podporných tímov v okrese Bratislava III. Webinár je primárne určený pre riaditeľov poradenských zariadení, ale aj pre všetkých OZ, ktorí sa o tejto téme chcú dozvedieť viac. Prihlásiť sa [môžete TU](#).

21.4.2022 sa uskutoční verejný webinár určený pre školských logopédov a logopédov pracujúcich ako odborní zamestnanci v rezorte školstva na tému *Aktualizácia základných rámcov v oblasti diagnostiky a terapie narušenia zvukovej roviny reči (NZRR), artikulačných, fonologických porúch, vývinovej verbálnej dyspraxie*. Lektorkou webinára bude Dana Buntová. Obsahom webinára budú diagnostické kategórie NZRR, diagnostické oblasti a diagnostické nástroje NZRR, vyhodnotenie získaných dát, najnovšie normatívne údaje pre slovenskú populáciu, voľba terapeutických cieľov a metód, prehľad terapeutických metód – základná charakteristika. Počas webinára bude poskytnutý zoznam dostupných zdrojov na rozšírenie a prehĺbenie vedomostí. Prihlasovacie údaje zverejníme na našom [Facebooku](#). Tešíme sa na vašu účasť.

Zverejňujeme výsledky prieskumu na tému „Metodické usmerňovanie a odborné činnosti poradenských zariadení“

Vychádza dokument Metodické usmerňovanie a odborné činnosti poradenských zariadení - Prieskum v roku 2021 prináša prehľad o priebehu spolupráce a požiadavkách škôl na poradenské zariadenia, ale tiež o potrebách poradenských zariadení z pohľadu zamestnancov poradenských zariadení. Prečítať si ho [môžete TU](#).

Zároveň sa v súvislosti s tvorbou štandardov metodické činnosti finalizuje obsahový štandard metodického usmerňovania a metodické podpory v systéme poradenstva a prevencie, o jeho zverejnení vás budeme informovať na našej webovej a facebookovej stránke.

Pokračuje vzdelávanie „Koordínácia školských podporných tímov“ aj podporné webinár pre začínajúcich pedagogických a odborných zamestnancov

17.3.2022 sme otvorili 3. kolo inovačného vzdelávania Koordinácia školských podporných tímov pre ďalších 118 pedagogických a odborných zamestnancov (PZ/OZ), ktorí pôsobia na školách v rámci celého Slovenska. Podľa kategórie PZ/OZ sa do vzdelávania prihlásili školskí špeciálni pedagógovia (64%), školskí psychológovia (22,5%), sociálni pedagógovia (9,5%) a liečební pedagógovia (1,7%). Súbežne prebieha aj 2. kolo inovačného vzdelávania Koordinácia školských podporných tímov.

Pokračujeme v podpore začínajúcich PZ/OZ formou odborných a konzultačných webinárov. Zapojených je aktuálne 25 školských špeciálnych pedagógov, 25 školských psychológov, 25 sociálnych pedagógov a 25 logopédov.

Tím Diagnostické nástroje a výskum sa naplno venuje procesu štandardizácie a procesu overovania vybraných diagnostických nástrojov. Externí experti oslovujú základné školy s cieľom nadviazať spoluprácu, pričom samotný zber reprezentatívnych dát by mal prebiehať v priebehu mesiaca apríl. Aktuálne už prebieha pilotný zber dát pre overenie Testu porozumenia reči, ktorý sa uskutočňuje v materských školách a v centrách poradenstva a prevencie. Okrem procesu štandardizácie a overovania diagnostických nástrojov sa riešiteľský tím venuje aj analýze získaných dát súvisiacich s prežívaním pandémie COVID-19 a validačným štúdiám. Validačná štúdia internej expertky Mgr. Veroniky Pekárovej „Slovenská adaptácia Škály úzkosti z koronavírusu CAS“ bola uverejnená v karentovanom zahraničnom časopise *Death Studies*. Výstupy z výskumných činností, ako aj príspevok z konferencie „PhD. Existence“ [nájdete TU](#).

Diagnostické nástroje a výskum

**USMERŇOVAŤ
PRE PRAX**

Tento projekt je financovaný zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

www.esf.gov.sk
www.minedu.sk

Nahliadnite do úseku nášho výskumu...

Informácia o výsledkoch prvej etapy aplikovania Skríningu detí v predprimárnom vzdelávaní v MŠ na Slovensku

Radi by sme vás informovali o priebežných výsledkoch z prvej fázy overovania metodiky Skríningu pre deti v predprimárnom vzdelávaní (ďalej len PV), ktorú vytvoril VÚDPaP.

Prvá etapa overovania metodiky Skrínung bola uskutočnená formou posúdenia dosiahnutých zručností, schopností a prejavov v správaní detí v PV. Do overovania Skríningu sa zapojilo 8 materských škôl. Prvá výskumná fáza prebiehala v mesiacoch september/október 2021. Skríningu sa napokon zúčastnilo spolu 129 detí.

Sledovali sme nasledovné oblasti: sociálne a emocionálne kompetencie, jazykové a rečové kompetencie, poznávacie funkcie – pamäť, pozornosť, matematické predstavy, niektoré ukazovatele jemnej a hrubej motoriky. Učiteľky mali možnosť hodnotiť zvládnutie jednotlivých položiek číslicami 1–3: 1 (výborne) – 2 (dosť dobre) – 3 (zatiaľ nezvládnuté).

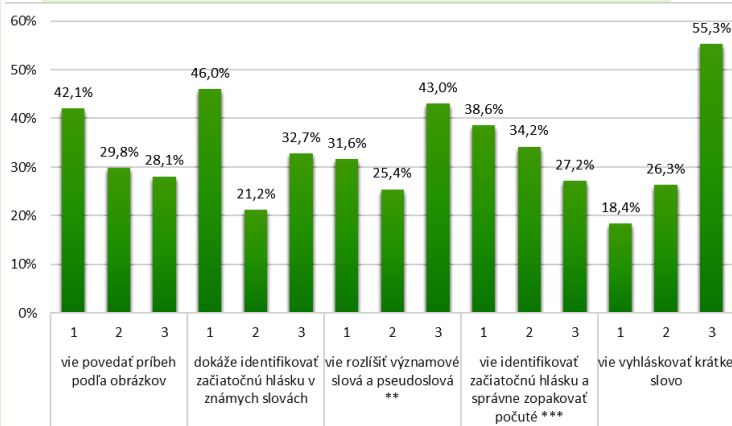

Na ktoré oblasti sa s budúcimi školákmi zamerať?

Podľa priebežných výsledkov z prvej etapy môžeme zhodnotiť, že v oblasti hrubej motoriky sa ako najmenej zvládnutá ukázala **schopnosť preskočiť nízku prekážku jednou nohou**. V oblasti jemnej motoriky sa za najmenej zvládnuté preukázalo **správne používanie príboru**. V položkách grafomotorických zručností, sme zaznamenali naj-

menšiu úspešnosť detí **v zvládaní napodobnenia hornej a dolnej slučky**: bez ťažkostí túto kompetenciu zvládlo len 18 % detí; nezvládnutie sa prejavilo u takmer 40 % detí, pričom väčšie ťažkosti robilo napodobnenie dolnej slučky. Uvedeným zručnostiam by bolo vhodné venovať viac času v MŠ - deti by tak mali väčšie predpoklady pre osvojovanie si písania v škole.

Ďalšou sledovanou oblasťou bol jazykový a rečový vývin, kde sa preukázali väčšinou veľmi dobré výsledky najmä v komunikačných zručnostiach, porozumení a ovládaní pojmov, deti dokážu zatriediť známe predmety do kategórií, vedia opísať svoje zážitky. **Ťažkosti sa prejavili pri identifikovaní začiatkovej hlásky, požiadavke vyhlásť krátke slovo, rozlíšiť významové slová a pseudoslová, porozprávať príbeh podľa obrázkov** (viď. **Graf 1**).

Graf 1: Vybraté položky jazykového a rečového vývinu

Napriek tomu, že výsledky a poznatky, ktoré sme získali v prvej etape aplikovania metodiky Skrínung u pomerne malej vzorky detí, sú však konkrétnym príkladom výkonov detí v MŠ v rôznych okresoch Slovenska v istom časovom rozpätí. No napriek tomu **v oblasti jazykového a rečového vývinu** pri otázke, či **dieťa rozpoznáva významové slová a pseudoslová** (napr. guľka-zuľka, láme-háme), bolo hodnotenie prevažne trojkou – ako **nezvládnuté**. Ťažkosti deťom robilo tiež identifikovanie začiatkovej hlásky a vyhlásť krátkeho slova. Nižšie hodnotenie sme zaznamenali aj v schopnosti porozprávať príbeh podľa obrázkov a naopak – zoradiť obrázky podľa počutého príbehu.

V oblasti jemnej motoriky a grafomotoriky bola **menej zvládnutá kresba domu, stromu či ľudskej postavy**. Pred začiatkom zaškolenia sa deti pri-

pravujú aj na osvojovanie si písania a schopnosť napodobniť hornú a dolnú slučku s tým súvisí (napr. písmená l, k, j, g, y).

Na základe doterajších výsledkov odporúčame venovať zvýšenú pozornosť práci s deťmi v PV najmä v uvedených oblastiach, kde sa prejavili určité ťažkosti. Posúdenie a hodnotenie silných a slabých stránok dieťaťa poslúži učiteľom, ako aj rodičom na lepšie poznanie predškolačka, jeho kognitívnych schopností, jeho osobnosti a aj predpokladov, na základe čoho sa budú môcť upraviť metódy vzdelávania, či špeciálne postupy. Vzhľadom k týmto faktom bude možné efektívne integrovať žiakov do hlavného prúdu vzdelávania, učiť iných žiakov pomáhať a pochopiť sa navzájom, a tým znížiť počet žiakov v špeciálnych školách.

Záver

Vo finálnej podobe Skríningu a sprievodných materiálov bude môcť metodika slúžiť všetkým, ktorí pracujú so žiakmi v predškolskom období a majú záujem cielene podporovať rozvoj ich schopností a zručností efektívnym spôsobom. **O možnosti získať metodiku Skrínig a príslušné materiály budeme včas informovať.**

Ak vás táto téma zaujala, náš výskumný tím (PhDr. Eva Farkašová, CSc., Mgr. Ivan Belica, PhD., Mgr. Karin Belovičová) podrobnejšie sformuloval priebežné výsledky z prvej etapy aplikovania Skríningu v MŠ vo forme informačného príspevku na [našej webovej stránke](#).

Pozrite si zostih z nášho webinára

Posilňujúce techniky zamerané na rolu kariérového poradcu – Ako si udržať životnú rovnováhu vo svete zmien

Online workshop je zameraný na starostlivosť o svoju životnú rovnováhu, ako jednu zo základných zručností kariérového poradcu, aby mohol byť podporným pre ostatných. Účastníci si sami na sebe zažijú koučovaciu aktivitu koleso životných hodnôt, cez ktorú si navíjajú svoju spokojnosť v rôznych oblastiach, v rámci mapovania svojho životného priestoru. Zároveň sa pozrú na mechanizmus ich vzájomného prepojenia a na to, čo možno zrealizovať, aby sme sa mohli priblížiť k predstave vybalansovanej budúcnosti. Tento workshop je prvý z minisérie workshopov, ktoré budú na seba voľne nadväzovať.

Pozrite si zostih [TU](#).

VOPOČUJTE SI

„Nahlas o deťoch“

Ako hovoriť o vojne
s tínedžermi?

„Telefonujú nám tínedžeri, ktorých rodičia držia doma zavretých. Boja sa ich pustiť z domu, pretože majú strach, že by mohla byť naša krajina napadnutá. Niekedy dokáže však tínedžer situáciu oveľa lepšie vyhodnotiť a koná konštruktívnejšie ako rodičia,“ hovorí v [podcaste Nahlas o deťoch](#) psychologička Beáta Sedláčková o telefonátoch na linku pomoci, ktorú sme zriadili.

Prijímate rodinu z Ukrajiny?

„Je dôležité nezabudnúť v tejto situácii na svoje vlastné deti. A rovnako ani na seba. Aj keď prijmeme rodinu, ktorá je na úteku pred vojnou, do našej rodiny, mali by sme mať dostatok času na svoje vlastné deti. Keď idú spať, sadneme si na ich posteľ a spýtajme sa ich, ako sa majú a čo prežívajú,“ hovorí Marek Roháček z občianskeho združenia [Návrat](#). V Návrate aktuálne ponúkajú podporu a sprevádzanie tým, ktorí príjmu z Ukrajiny rodiny s deťmi, alebo deti samotné. Podcast si môžete [vypočuť TU](#).

Prečo cítime bezmocnosť a
beznádej a čo nám môže
pomôcť?

„Mala som telefonát, keď som na druhej strane krízovej linky nepočula nič iné, len plač. A potom slová: Povedzte mi, naozaj príde vojna až k nám? Zomrieme tu všetci? Musela som oceniť toho človeka, že zavolať a nezostal na svoju bezmocnosť sám,“ hovorí psychologička Judita Malík v podcaste [Nahlas o deťoch](#).

02 4342 0973

sekretariat@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

Vysvetľujeme dokument Úrovne podpory

Ste rodičmi a potrebujete sa viac dozvedieť o takzvaných úrovniach podpory? Ako súvisia s aktuálnymi zmenami v školstve a čo od nich môžeme očakávať? V [podcaste](#) Nahlas o deťoch hovoria psychologičky PhDr. Alena Kopányiová, PhD. a PhDr. Eva Smiková, PhD.

Ukrajinské deti na Slovensku - ako im môžeme pomôcť?

Majú aj vaše deti v týchto dňoch nových spolužiakov z Ukrajiny v školách alebo v škôlkach? Ako sa s nimi o ukrajinských deťoch rozprávať a čo môže deťom, ktoré k nám utiekli pred vojnou, pomôcť najviac? Hovoríme so psychologičkou Mgr. Máriou Jaššovou. Podcast [nájdete TU](#).

Tento projekt je financovaný zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

www.esf.gov.sk
www.minedu.sk

02 4342 0973

sekretariat@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

Zastavte sa s nami „Odborne na slovíčko“

Podporné úrovne - 3. a 4. stupeň

V [podcaste](#) pokračujeme v téme podporných úrovní. S našou hostkou psychologičkou Luciou Lenickou budeme hovoriť o 3. a 4. stupni podporných úrovní. Detailnejšie sa pozrieme na to, ako tieto úrovne vznikali, kto sa podieľal na ich tvorbe a čo obsahujú. Naša hostka, psychologička Lucia Lenická (koordinátorka tvorby podpornej úrovne 3. a 4. stupňa), aktuálne pôsobí vo VÚDPaP v tíme národného projektu „[Štandardy](#)“.

Podporné úrovne - 5. stupeň

Témou [podcastu](#) je podporná úroveň 5. stupňa. Podobne ako pri predchádzajúcich stupňoch podpory, budeme sa rozprávať o tom, ako tento stupeň podpory vznikol, kto sa podieľal na jeho tvorbe a čo obsahuje. Na tieto otázky nám bude odpovedať logopédka Emília Lazová (koordinátorka tvorby podpornej úrovne 5. stupňa), ktorá aktuálne pôsobí vo VÚDPaP v tíme národného projektu „[Štandardy](#)“.

Úvod k sérii podcastov o školskom podpornom tíme

Prvý zo série podcastov, v ktorej sa budeme venovať téme školského podporného tímu. Jednotlivými podcastami nás budú sprevádzať naši hostia – liečebná pedagogička a artopsychotherapeutka Zuzana Krnáčová a psychológ, učiteľ a špeciálny pedagóg Viktor Križo. V [podcaste](#) si priblížime, v čom je táto séria podcastov odlišná od metodického príručky multidisciplinárneho tímu a školského podporného tímu. Budeme

hovoriť o tom, čo je kľúčové pre prácu školského podporného tímu a pozrieme sa aj na to, v akom prepojení je inkluzívne vzdelávanie a školský podporný tím. Zuzana Krnáčová aktuálne pracuje vo VÚDPaP ako interná expertka v rámci národného projektu „[Štandardy](#)“ a Viktor Križo spolupracuje s VÚDPaP ako externý expert v rámci národného projektu „[Štandardy](#)“, ako i národného projektu „[Usmerňovať pre prax](#)“.

Podpora a rozvoj inkluzívneho vzdelávania

Ponúkame vám druhý zo série podcastov o školskom podpornom tíme. Rozprávať sa budeme o podpore a rozvoji inkluzívneho vzdelávania s liečebnou pedagogičkou a artepsychoterapeutkou Zuzanou Krnáčovou a so psychológom, učiteľom a špeciálnym pedagógom Viktorom Križom. V [podcaste](#) sa zameriame na témy, ktoré súvisia s každodenným chodom školy a v ktorých školský podporný tím zohráva dôležitú úlohu.

Budovanie školského podporného tímu

Pokračujeme v sérii podcastov, v ktorej sa venujeme téme školského podporného tímu. S našimi hosťami sa [budeme rozprávať](#) o budovaní školského podporného tímu a o tom, kto ho vedie. Priblížime si, ako súvisí aktuálny prílev pedagogických asistentov s prácou školského podporného tímu a pozrieme aj na to, ako si má školský podporný tím plánovať aktivity, ktoré môžu podporiť inkluzívne vzdelávanie na školách. Našimi hosťami sú opäť liečebná pedagogička a artepsychoterapeutka Zuzana Krnáčová a psychológ, učiteľ a špeciálny pedagóg Viktor Križo.

**USMERŇOVAŤ
PRE PRAX**

Tento projekt je financovaný zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

www.esf.gov.sk
www.minedu.sk

02 4342 0973

sekretariat@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

Zaujalo nás...

Panelová diskusia Deti z Ukrajiny v slovenských školách

Tím Inkluenta zozbieral podnety zo škôl - zisťoval, čo trápi našich učiteľov a odborných zamestnancov v súvislosti s aktuálnou situáciou. Diskutovať a hľadať systémové riešenia budú hostia zo škôl, poradní a odborníci na duševné zdravie v rámci **Facebook live streamu 5. apríla 2022**. Viac informácií [nájdete TU](#).

Pozvánka na XXXIII. Česko-slovenskú psychoterapeutickú konferenciu

Slovenská psychoterapeutická spoločnosť, Česká psychoterapeutická spoločnosť ČLS JEP v spolupráci so SLK pozývajú na XXXIII. Česko-slovenskú psychoterapeutickú konferenciu s hlavnou témou: Frustrácia ako výzva. Konferencia bude prebiehať v tzv. hybridnej forme. Bude možné zúčastniť sa osobne, alebo sa pripojiť k rokovaniam prostredníctvom internetu v online priestore. Tento duálny spôsob účasti je možný nielen pre pasívnych účastníkov konferencie, ale aj pre záujemcov o aktívnu účasť. Svojou prezentáciou obohatí konferenciu i J. Frederickson, predstaviteľ krátkodobej intenzívnej dynamickej psychoterapie. Viac informácií [nájdete TU](#).

02 4342 0973

sekretariat@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

Knižné novinky

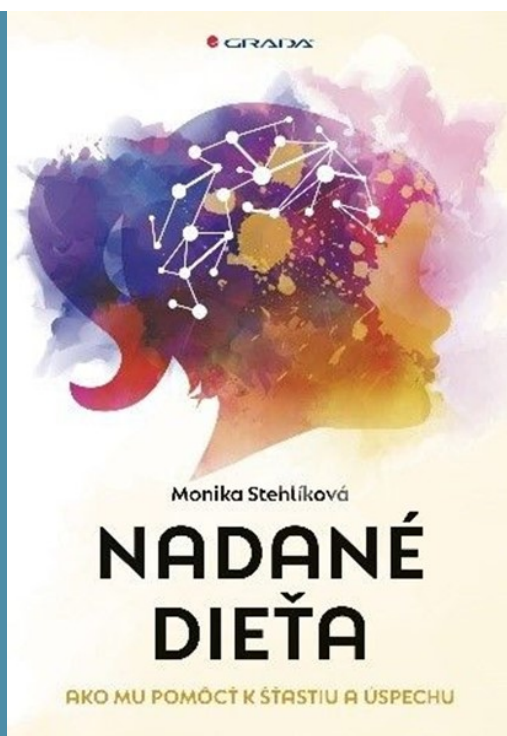
Autizmus od A po S
 Autori: Daniela Ostatníková a kol.
 Ikar, 2022

Povedomie o poruchách autistického spektra sa na Slovensku každým rokom zvyšuje. Pribúdajú poznatky o biologických a environmentálnych faktoroch, ktoré prispievajú k prejavom autizmu, aj o možnostiach pozitívne ovplyvniť vývin mozgových funkcií. Je veľmi potrebné, aby boli na dosah nielen odborníkom, ale aj rodičom a laickej verejnosti. To bola hlavná motivácia na vytvorenie publikácie Autizmus od A po S. Počas pandémie sa podarilo dať dokopy skvelý tím autorov s dlhoročnými skúsenosťami v problematike. Tvorí ho vyše dvadsať renomovaných odborníkov, editorkou je Prof. MUDr. Daniela Ostatníková, PhD. Títo lekári, vedci, detskí psychiatri, klinickí psychológovia, logopédi či liečební a špeciálni pedagógovia venujú deťom s autizmom veľkú časť života. V knihe sprostredkujú svoje poznatky i skúsenosti s diagnostikou autizmu aj na dôkazoch založenými intervenciami pri liečbe tejto neurovývinovej poruchy. Takisto ponúkajú praktické usmernenia pre deti a dospelých s poruchami autistického spektra. Text obsahuje aj svedectvá rodičov, ktoré upozorňujú, aké dôležité a užitočné je stať sa vnímavými pre potreby ľudí s touto poruchou a ich rodiny.

Nadané dieťa

Autorka: Monika Stehlíková
Grada, 2022

Motivácia, správanie, myslenie aj prežívanie niektorých detí je také špecifické, že môžu byť interpretované okolím nesprávne a prinášať im trápenie, nepochopenie a problémy - doma, ale aj v škole. Nadané deti sa s takými problémami stretávajú často. Intelekt, pamäť, vnímavosť, citlivosť i zvedavosť nadaných detí bývajú od útleho veku fenomenálne, v niektorých oblastiach môže byť vývoj, naopak, nerovnomerný až oneskorený, a preto vyžadujú špecifický prístup. Výchova a vzdelávanie týchto detí môžu byť pre dospelých veľmi náročné až stresujúce a veľakrát ich privádzajú do situácií bezradnosti i vyčerpania. Táto kniha umožňuje rodičom a učiteľom nadaných detí pozrieť sa pod pokrievku, a priniesť im tak pochopenie a bezpodmienečné prijatie. Ponúka im praktické odporúčania na výchovu i konkrétne cvičenia, techniky a metódy vzdelávania - a to s jediným cieľom: aby boli nadané deti šťastné, mohli naplno rozvíjať svoj mimoriadny potenciál a nadanie, pracovať na svojich slabých stránkach a uspieť v živote.

Sledujte nás.

02 4342 0973

sekretariat@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava